

STTK:n näkemyksiä työsuhdekannustinjärjestelmistä

Valtiovarainministeriön vero-osaston kuuleminen 5.12.2025
Seppo Nevalainen, ekonomisti

STTK ja lähtökohdat

- STTK edustaa palkansaajia laajasti eri toimialoilla
 - 12 jäsenliittoa, 400 000 jäsenestä n. puolet julkisella sektorilla
- Tavoitteena kannustava mutta oikeudenmukainen työsuhdekannustinjärjestelmä
 - tukee työmotivaatiota, sitoutumista ja tuottavuutta mutta säilyttää palkansaajien yhdenvertaisuuden
 - yrityksen menestys syntyy koko henkilöstön työstä, ei vain johdon työstä
 - palkitsemisen tulee heijastaa tätä laajempaa työpanosta
- Verotuksen rooli keskeinen hyväksyttävyyden kannalta
 - tärkeä, että järjestelmä koetaan oikeudenmukaiseksi ja hyväksyttäväksi

Havainnot kannustinjärjestelmistä ja verotuksesta (1/2)

- Nykyisessä verojärjestelmässä pirstaleisuutta
 - koostuu useista osittaisista ratkaisuista, jotka vaikeasti hahmottuvia sekä työntekijöille, että työnantajille
- Kannustinjärjestelmät kohdentuvat usein suppealle joukolle
 - hyödyttävät yleensä lähinnä johtoa ja avainasiantuntijajoukkoa
- Verotuksen ennakoimattomuus
 - työntekijöille ei ole aina selvää, millaisia veroseuraamuksia osallistumisesta seuraa, mikä heikentää järjestelmien houkuttelevuutta

Havainnot ja kannustinjärjestelmistä ja verotuksesta (2/2)

- Likviditeettiongelma
 - työntekijä voi joutua maksamaan merkittävän veron jo osakkeiden saantihetkellä, vaikka ei voi muuttaa osakkeita rahaksi
- Arvostuksen epäselvyys
 - osakkeiden ja optioiden arvostus on monimutkaista ja käytännöt vaihtelevat
- Tulonmuunnon riski
 - järjestelmät voivat tarjota mahdollisuuksia muuntaa ansiotuloja kevyemmin verotetuiksi pääomatuloiksi
- Heikko läpinäkyvyys
 - heikentää luottamusta järjestelmiin

STTK:n perusperiaatteet

- Oikeudenmukaisuus
 - tasapuolinen kohtelu eri henkilöstöryhmille
 - koko henkilöstö mukaan, ei eliittiratkaisuja, tuloerojen hillintä
- Ennakoitavuus
 - selkeät säännöt ja veroseuraamusten ymmärrettävyys
- Neutraalisuus
 - ei järjestelmien käyttöä verosuunnitteluun
- Laaja kattavuus
 - hyöty ei saa jäädä vain pieneen piiriin
- Veropohjan turvaaminen
 - ei saa rapauttaa veropohjaa

Henkilöstörahastot

- Rahastoja n. 500
- Henkilöstöä n. 200 000 rahastojen piirissä
- Jäsenosuuspääomia yli 1 mrd. euroa
- Hyödyt: kansantalous, yritykset, henkilöstön osallistuminen, taloudellinen turva henkilöstölle kriisitilanteissa
- Henkilöstörahastojen perustaminen mahdollista myös julkiselle sektorille
- Henkilöstörahastojen perustamiseen tulee edelleen kannustaa

Tarve muutoksille?

- Laajapohjaiset mallit etusijalle
 - verotus voi olla osatekijä, jolla ohjataan työpaikkoja ottamaan käyttöön koko henkilöstöä koskevia kannustinmalleja
- Henkilöstörahastojen roolin vahvistaminen
 - tarjoavat reilun ja läpinäkyvän mallin, johon tulisi kannustaa
- Säännösten selkeyttäminen
 - Verolainsäädäntöä tulisi yksinkertaistaa ja tulkinnanvaraisuutta vähentää

Keskusteleva keskusjärjestö

Seppo Nevalainen
Ekonomisti STTK
0400-798958
seppo.nevalainen@sttk.fi

